

FRA TOPPEN!

27 november 2015

Torsdag 26. november presenterte jeg Universitetsmuseet for UiB-styret. Jeg tror nok at styret likte hva de hørte, men når man lager en slik presentasjon, må jeg innrømme at man blir – vel, ikke akkurat overrasket, men likevel litt forbauset over Universitetsmuseets omfang, hvor variert det er (og det betyr selvsagt også hvor komplekst), hvor imponerende våre samlinger er, og hvor mye interessant folk driver med! Det er alltid en fornøyelse å presentere UM! Takk til alle som ga innspill til presentasjonen. Et annet sted her bringes den tidslinje jeg presenterte. Her er det bare tatt med de største og viktigste begivenhetene for museet – og stort sett ingen navn. Men den viser – slik den ble presentert, at det siden planleggingen av museet begynte i 1823 i snitt har skjedd en større begivenhet i museets liv oftere enn hvert fjerde år.

Nå var det historiske tilbakeblikket ikke det viktigste i presentasjonen for UiB-styret – det gjaldt først og fremst nåtid og fremtid. Men historien er viktig, både fordi den er vår, men også fordi museets historie er vesentlig som nasjonal vitenskapshistorie. Og det er altså ikke slik at museet i sin tid ble grunnlagt og så stillferdig ruslet av gårde med museumsaktiviteter i 190 år. Når det går mindre enn 4 år før det igjen skjer noe forholdsvis avgjørende i en institusjons historie – uten at institusjonen mister seg selv underveis, men bestandig bygges opp og ut – så tyder det på en dynamisk institusjon, et museum som stadig «arbeider på sin Perfection», slik Sars krevde det av museet i 1852, et museum som utvikles og evner å tyde tidens tegn og gi dem et svar, forme seg sammen med samfunnet og bevare sin relevans.

I oktober fant man som kjent et hvalskjelett ved Os (i 32 meters høyde!) som trolig er rundt 14.000 år gammelt – dvs. den sank til bunns mens det ennå vandret mammuter omkring. Og for noen år siden fant vi en soppmygg i korrespondansearkivet (!) som lå i et brev fra 1877. Begge deler er viktige, fordi materialet hele tiden åpner seg opp igjen så snart vi har nye analysemetoder, nye instrumenter, nye erfaringer. Å se endringer over tid er viktig, og det kan man ved hjelp av samlingene. Så nei, våre samlinger er ikke døde - også nye generasjoner kan ta ut av denne kunnskapsbanken og bruke kunnskapen til å mestre de utfordringene de står overfor.

Hilsen Henrik

NYHETER

Nei, vi har ikke stengt!

Endre Willassen

Slik svarer vi folk som på mystisk vis har fått oppfatningen at all naturvitenskapelig virksomhet ved muséet er stanset. Ved Evertebratsamlingen har vi denne høsten blant annet hatt mer eller mindre sammenhengende besøk av gjesteforskere. De kommer fra ulike institusjoner i Ghana, Nigeria, Norge, Polen, Portugal, Russland, Spania, og Wales.

Gjester ved Evertebratsamlingen. De fleste ble sluppet fri etter besøket.

Ettersom Forskerskolen i biosystematikk, ForBio, nå er forlenget med ytterligere fem år, har vi også nettopp hatt en ukes besøk av studenter fra Universitetet i Island, Universitetet i Tromsø, Universitetet i Nordland, Norges Tekniske og Naturvitenskapelige Universitet, Universitetet i Oslo, Uppsala Universitet, og Københavns Universitet. De deltok i kurset «Introduksjon til fylogenetiske metoder».

INTERN INFORMASJON FRA UNIVERSITETSMUSEET I BERGEN

Studenter i arbeid med øvelser i fylogenetiske metoder under høstens ForBio-kurs.

Vi ser nå fram til resultatet av utlysningen av en koordinatorstilling for ForBio.

I vår utadrettede virksomhet har Katrine K. har vært særlig aktiv på vegne av NorBOL-prosjektet, med sin deltakelse i faunistikkundervisningen til Institutt for Biologi og med foredrag i «Soppforeningen» sist mandag.

Mer om aktiviteter ved Evertebratsamlingen finnes på våre blogger:

<http://evertebrat.b.uib.no/>

<http://invertebrate.b.uib.no/>

<http://miwa.b.uib.no/>

Planlegging av vårens arrangement

Høstens arrangement for besøkende til museets utstillinger er snart over, og det er på tide å planlegge vårens tilbud. Vi har satt ned en komité som skal ha idédugnad om gode tema på våre arrangement. Den består av Camilla Zinsli, Nils Anfinset, Øystein Jansen, Siri Jansen, Gro Nesse-Bremer og Margareth Hosøy. Har du en god idé til et spennende arrangement eller et tema du synes museet bør videreformidle til publikum, så ta gjerne kontakt med en av oss i komitéen.

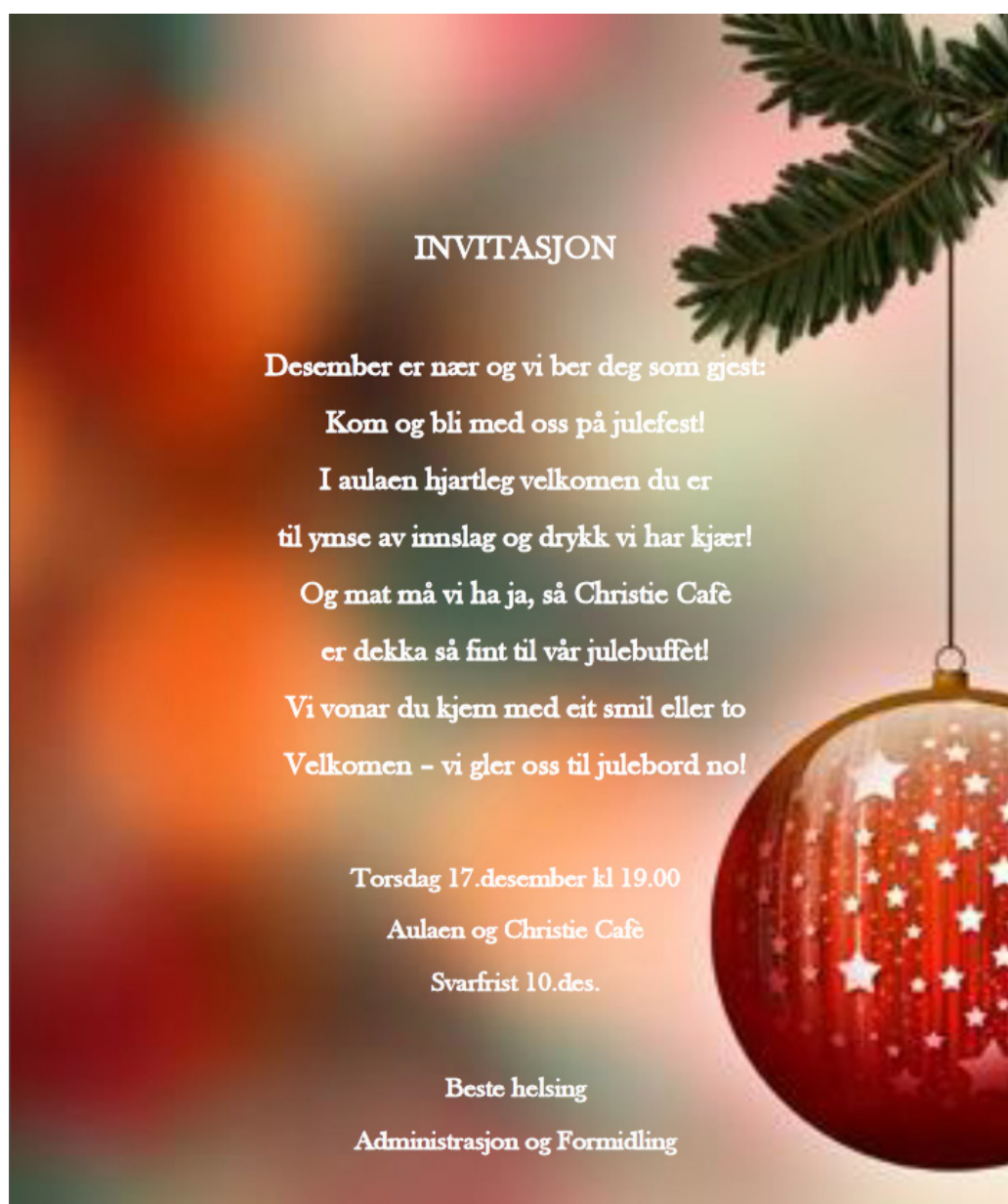

Velkommen til julefest

Universitetsaulaen og Christie Cafè,
torsdag 17. desember kl 1900
Julemat

Meld deg på her:

https://skjemaker.app.uib.no/manage_forms.php

Velkommen til åpning av juleutstillingen i Arboretet

Blondehuset, søndag 29. november kl 1200

Julens blomster, krydder, frukter og nøtter

Utstilling av vintergrønt ute i hagen

Enkel servering

<http://www.uib.no/arboretet/93031/juleutstilling-2015>

Arrangør: Arboretet og de Botaniske hager.

DAGENS ART I NRK

Heidi Lie Andersen har en serie om "dagens art" gående i programmet Naturens verden, P1. Programmet sendes søndagsmorgener kl 08.03.
<https://radio.nrk.no/serie/naturens-verden> .

Disse har vært sendt:

04.10 - Vossakvann

01.11 - Kongsbregne

15.11 - Solblom

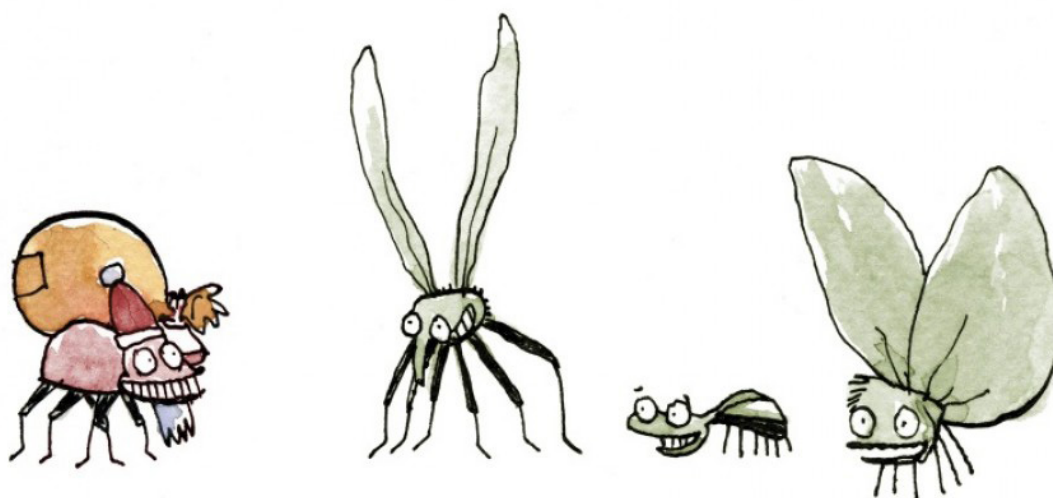
Så mot jul kommer ett innslag om misteltein.

FORSKNING VISER...PÅ BERGEN OFF. BIBLIOTEK

Har du noen gang tenkt over hvorfor vi egentlig gir gaver til hverandre i julen eller andre festlige anledninger? Og hva er det som skjer i og med oss forbrukere når vi er ute og stresshandler i førjulstiden? 3. desember vil du få svaret på noen av disse spørsmålene, når "Forskning viser.", et samarbeidsprosjekt mellom Universitetsbiblioteket i Bergen og Bergen Offentlige Bibliotek, belyser juletiden fra ulike forskerperspektiv.

Forskere: Bjarte Henry Jordal, Instituttleder for Avdeling for naturhistorie på Universitetsmuseet i Bergen - snakker om insekter i juletreet. Bente B Nicolaysen, Postdoktor på Sosiologisk Institutt ved Universitetet i Bergen - perspektiver på gaven. Og, Thor Øivind Jensen, Førsteamanuensis på Institutt for administrasjon- og organisasjonsvitenskap - om julehandel og forbrukeradferd

<http://bergenbibliotek.no/kalender/forskning-viser-3-julespesial>

STILLINGER

STILLINGER

Avdelingsleder for natur

Stillingen som avdelingsleder for natur vil bli lyst ut på nytt.

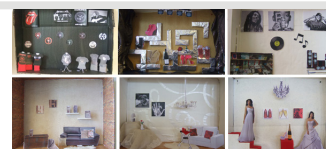
Seksjonssjef for Arboretet og de botaniske hagene

Tilsettingsrådet har foretatt vedtak og tilbud vil bli sendt ut.

Seksjonssjef for Konserveringsseksjonen

Søknadsfrist: 14.12.15

<http://www.jobbnorge.no/ledige-stillinger/stilling/119627/seksjonssjef-ved-konserveringsseksjonen>

UTLYSNINGER

VI MINNER OM....GROLLEFONDET

Søknadsfrist til Grollefondet som er 1.12.2015.

<http://www.uib.no/universitetsmuseet/64507/legatmidler>

Les mer om fond og legater her:

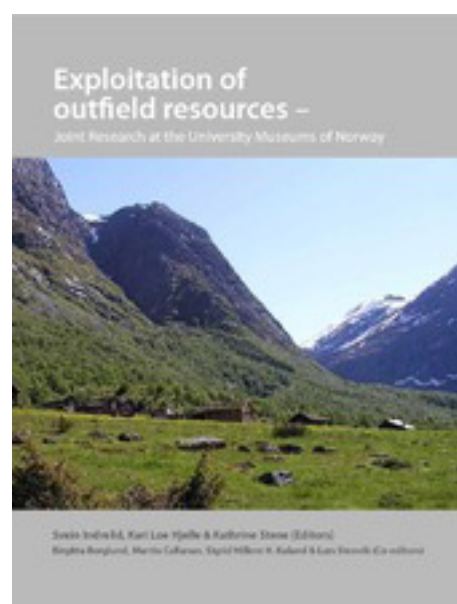
<http://www.uib.no/universitetsmuseet/67833/olaf-grolle-olsen-og-miranda-b%c3%b8dtkers-legat-frist-1-desember>

PUBLIKASJONER

DIGITAL VERSJON

En digital versjon av boka "Exploitation of outfield resources - Joint Research at the University Museums of Norway" (Red.: Svein Indrelid, Kari Hjelte & Kathrine Stene, Med-red.: Birgitta Berglund, Martin Callanan, Sigrid H.H. Kaland & Lars Stenvik) er nå tilgjengelig på BORA: <http://hdl.handle.net/1956/10072>

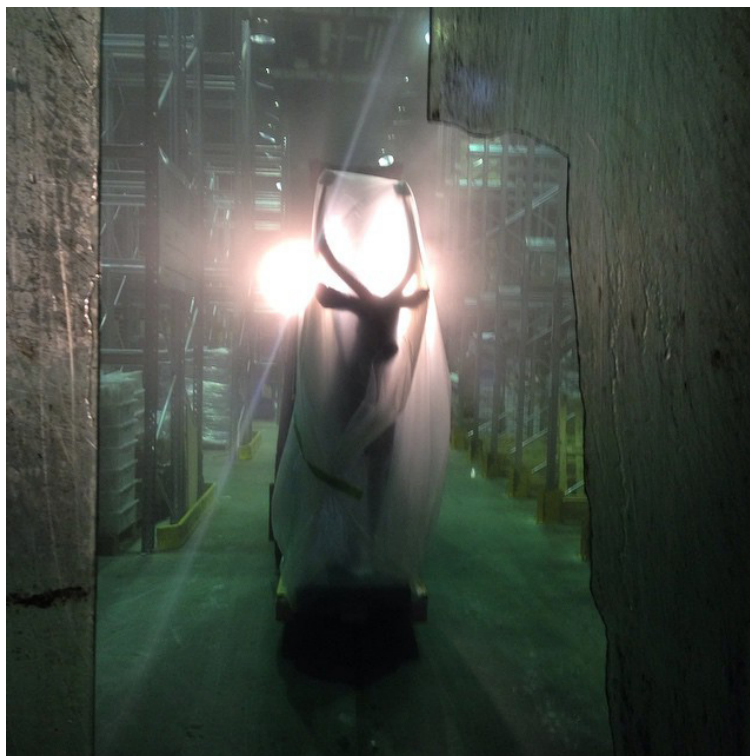
MASTER OM FLYTTEPROSJEKTET

Maiken Ploug Roosom har ferdiggjort sin master om flytteprosjektet med tittelen *Evaluering af flytteprojektet ved Universitetsmuseet i Bergen i perioden 2012 til 2014*. Oppgaven er skrevet og bedømt av Konservatorskolen i København under Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.

Abstrakt:

I efteråret 2012 påbegyndte Universitetsmuseet i Bergen et omfattende flytteprosjekt. Dette havde til formål at forbedre de generelle bevaringsforhold, ved at bygge et nyt centralmagasin til de godt 50.000 objekter, som skulle flyttes. Projektet centraliseredes endvidere om Naturhistorisk Museum, hvis bygning skulle rehabiliteres indvendig, og derfor måtte tømmes for genstande, men også et magasin på Kulturhistorisk Museum skulle tømmes på grund af meget dårligt klima og skadedyrsangreb. Projektet blev udført efter en flyttemodel, som indbefattede pakning, rengøring og digital registrering af alle objekter, som iberegnete en individuel tilstandsvurdering, samt dokumentation af udstillinger, som skulle demonteres, og et objektfoto af de enkelte objekter. Projektet var ikke et reviderings- eller konserveringsprojekt, men havde til formål at flytte objekter så sikkert som muligt til det nye magasin, uden dybdegående forundersøgelser. Denne opgave evaluere de første to år af projektet i henhold til principper indenfor præventiv konservering. Det konkluderes blandt andet, at der er planlagt for kort tid til det overordnede mål. Projektet blev forlænget ind i 2015.

Nøgleord: præventiv konservering, flytning, tilstandsvurdering, pakning, samlinger, IPM, arbeidssikkerhed, pesticider.

<https://www.flickr.com/photos/unibergen/sets/72157657758628382>

FERIEREGISTRERING, FRIST ER 1.12.15

Frist for å registrere all ferie/restferie for 2015 og søke om overføring til 2016 av ferie er 1. desember. For dere som ikke har registrert hovedferie, så vil vi nå registrere 3 ukers hovedferie i hovedferieperioden jfr. eposten under. All gjenstående ferie skal dere avtale med din nærmeste leder (avdelingsleder/seksjonssjef) – hvordan ta ut ferie evt. avtale om overføring, før du registrer dette i Paga <http://pagaweb.uib.no>.
<https://cp.compendia.no/universitetet-i-bergen/personalhandbok/69845>

Deadline for registration main/rest holiday and apply for transfer of holidays to next year: 1st December
You need to clarify the planned holiday period in advance or if you will apply for transfer of holidays with your nearest leader before registering in PAGA <http://pagaweb.uib.no>.
<https://cp.compendia.no/universitetet-i-bergen/employee-handbook/70282>

FYSIOTERAPEUTEN GIR RÅD TIL ARKEOLOGER

Verneombudet på KULTUR, Hana Lukesova har tatt initiativ til tettere kontakt mellom feltarkeologer og fysioterapeuten ved UiB. Hana forteller:
Fornminneseksjon på KULTUR er flink i HMS-arbeid. Bedriftsfysioterapeut Bente Nilsen Hordvik var på besøk 24. november for å snakke om helsefremmende arbeidsmiljø. Våre arkeologer har et tungt fysisk arbeid om sommeren som byttes med kontorarbeid om vintertiden. Det er både fysiske og psykiske faktorer som påvirker hverdagen og det er viktig å ha gode og bevisste arbeidsrutiner. Våre kolleger setter stor pris på at Bente tilbyr et tettere samarbeid med seksjonen. Det planlegges at hun besøker medarbeidere i felt når sesongen er i gang igjen i tidlig vår 2016.

HMS - avviksrapporting - elektronisk fra og med 24.november

Universitetsmuseet har nå startet med elektronisk avviksrapporting, dette håper vi kan føre til bedre oppfølging og mer innmelding – slik at vi kan forebygge.

HMS-avvik er alle uønskede hendelser og/eller forhold som har ført til eller kan føre til skade på mennesker, miljø og materiell.

Mer informasjon er gitt på epost d.20.11.15 samt på HMS nettsidene til museet:

<http://www.uib.no/universitetsmuseet/66564/nytt-system-hms-avvik-fra-241115>.

ARK

Miljøkartleggingen ble ferdigstilt i september – oppfølgingen av disse resultatene starter opp med leder og VO på møte 3.12. Alle vil få en gjennomgang og resultatene presentert på sine respektive avdelingsmøter (HMS-møter) i januar 2016.

Prosessen videre ser slik ut:

Forberedelse og forankring Info-skriv III	Spørreskjema åpent (nett)	Analyse/resultater	Tilbakemeldings-møter (årets HMS møter)	Utvikling og implementering av tiltak – lokal HMS handlingsplan 2016
9.11.15 – orientering i Ledermøte; rev. tidsplan 17.11.15 – info Linjeledermøte HVO 3.12 – Utvidet Ledermøte + seksjonsledere + HVO/VO: gjennomgang av resultater og planlegging av tilbakemeldingsmøtene 4.12: informasjon ut til alle ansatte (Info-skriv IV)	Lukket	Rapport er overlevert til UM Gjennomgang av resultater for ledere/VO	Januar 2016 Avdeling/seksjonsvis	Januar/februar utvikling av tiltak – lokale HMS handlingsplan for 2016-2017 2016: oppstart av implementering av tiltak

SERTIFISERING SOM MILJØFYRTÅRN

I slutten av juni ble Sentraladministrasjonen, Det psykologiske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet sertifisert som Miljøfyrtårn. I løpet av 2015 skal resten av UiB følge etter. Les mer:

<http://www.uib.no/poa/hms-portalen/90063/uib-p%C3%A5-vei-mot-milj%C3%B8fyrt%C3%A5rn>

UM sin arbeidsgruppe bestående av: Marie-Louise Lorentzen, Anne-Karin B. Ulvatn, Siri S. Jansen og Kristin Miskov Nodland har hatt 3 møter med HMS-koordinator ved UiB og ekstern miljøfyrtårn-konsulent Inki Brown.

Der har vi gjennomgått 86 ulike bransjekrav innenfor temaene: Systemkrav, Arbeidsmiljø, Avfall, Energi, Innkjøp, Transport, Utslipp til vann. I det videre arbeidet med tiltak i forhold til de ulike bransjekrav vil flere miljø ved UM tas med. UM vil bli sertifisert i løpet av januar 2016.

MØTER, ARRANGEMENT

ARRANGEMENTER PÅ MILDE FREM MOT JUL

Juleutstillingen i Blondehuset

åpner søndag 29. november kl 1200, og holder åpent hver dag fram til 20. desember.

Mandag - fredag kl 0800 - 1530, lørdag - søndag kl 1100 - 1530.

<http://www.uib.no/arboretet/93031/juleutstilling-2015>

Lyktevandring i Japanhagen

Torsdag 3. desember kl 1600 - 1800. Omvisning om lyktene kl 1700.

<http://www.uib.no/arboretet/93021/lyktevandring-i-japanhagen>

Juleverksted, kransebinding i Veksthuset i Arboretet

Søndag 6. desember kl 1130 - 1530

<http://www.uib.no/arboretet/93652/juleverksted-kransebinding>

VÅR FELLES TIDSLINJE

1823 1867 1891 1904 1927

- 1823 Bergens Musæum forberedes av Christie, Neumann og Konow
- 1825 Museet grunnlegges
- 1826 holder i mars sin første utstilling
- 1831 kjøper det Klagensbergske hus ved Lille Lungegårdsvannet
- 1836 begynner systematisk katalogisering av samlingene
- 1837 utgir tidsskriftet «Urda»
- 1839 flytter inn i sitt nybygg ved Lille Lungegårdsvannet
- 1846 ansetter sin første konservator (naturvitenskap)
- 1853 deles i en kulturhistorisk og en naturhistorisk avdeling
- 1853 gir gratis adgang til alle
- 1867 åpner sine samlinger for publikum i nybygget på Nygårdshøyden
- 1874 ansetter sin første konservator innen kulturvitenskap og en innen zoologi
- 1878 gir 250 malerier m.m. som grunnstammen i et kommunalt billedgalleri
- 1880 gir gjenstander til et nytt fiskerimuseum i Bergen
- 1886 ansetter vertebratkonservator
- 1887 gir gjenstander til et nytt Kunstindustrimuseum i Bergen
- 1887 overtar utgivelsen av tidsskriftet «Naturen»
- 1888 har sin første doktorgradskandidat
- 1889 ansetter evertebratkonservator
- 1891 etablerer «Den biologiske stasjon» nedenfor Nygårdsparken
- 1892 formulerer formålsparagrafen: forskning og forskningsformidling
- 1892 formulerer som formål å arbeide for opprettelse av en høyskole for Vestlandet i Bergen
- 1894 overtar den populærvitenskapelige serien «Foredrag for Hvermand»
- 1897 etablerer Musehagen
- 1898 tar i bruk to nye fløyer på museumsbygget
- 1901 veksthuset tas i bruk
- 1902 etablerer de internasjonale havforskerkursene
- 1904 etablerer jordskjelvstasjonen
- 1907 Etablerer undervisning ved Den Sundtske lærestol i zoologi
- 1908 får eksamensrett i embetseksamen på vegne av Det kgl. Frederiks universitet i Kristiania
- 1911 gjennomfører første embetseksamen
- 1911 etablerer havforskningslaboratoriet
- 1914 får rett til å ha professorer i hovedstillingene
- 1914 etablerer botanisk laboratorium
- 1917 etablerer Geofysisk institutt
- 1921 etablerer biokjemisk institutt
- 1922 etablerer ny biologisk stasjon på Herdla
- 1927 nybygg på Nygårdshøyden for museets kulturhistoriske samlinger tas i bruk
- 1928 nybygg for museets geofysiske institutt på Florida tas i bruk
- 1934 oppretter Studentersamfunnet i Bergen
- 1944 evakuering av store deler av samlingene
- 1946 utgjør grunnlaget for etableringen av Universitetet i Bergen
- 1948 Bergens Museum fordeles på Historisk museum og museer for zoologi, botanikk og geologi
- 1955 blir pioner i arkeologisk utgravning av europeisk middelalderby etter brannen på Bryggen
- 1975 Bryggens Museum åpner; formidler museets funnmateriale fra utgravningene på Bryggen
- 1993 omorganiseres som «Bergen Museum» med felles sentraladministrasjon og deler på inst.
- 1995 tar i bruk magasinet på Drakefjellet
- 1996 Botanisk hage på Milde innvies
- 1998 etablerer DNA-laboratorium i samarbeid med Zoologisk og Botanisk institutt ved MN
- 2001 Solhaugmagasinet tas i bruk
- 2002 omorganiseres ved at museets fag miljøer skilles ut fra instituttene og samles under ett
- 2004 Botanisk hage på Milde overføres til museet
- 2008 Museumsprosjektet settes i gang
- 2010 utflytting fra Museplassen 3s sørflyt til arealer i Realfagbygget og på Marineholmen
- 2010 etablerer forskerskolen i biosystematikk, BioFor
- 2011 skifter navn til Universitetsmuseet i Bergen
- 2012 tar i bruk sentralmagasin i fjell
- 2012 overtar driftsansvaret for Arboretet på Milde
- 2014 ny organisasjonsstruktur vedtas av UiB-styret
- 2015 Stortinget bevilger midler til renovering av Museplassen 3, fase 2, midt og nord

Har du kommentarer
eller innspill til linjen?
Send dem direkte til
Henrik!

MÅNEDENS GJENSTAND

Ved seksjon for osteologi på UM har vi skjeletter av alle norske virveldyr, og beinfragmentene ble derfor brakt dit for å finne ut hvilken art de tilhører.

Det var tidlig klart at beina er av pattedyr, og på grunnlag av skallens og tennenes form kunne vi også fastslå at de tilhører et voksent individ i gruppen herredyr (primater). Bekkenets utforming viser at vesenet gikk på to bein. Målinger, bl. annet av lårbeinets (femur) lengde, tyder på at det var mellom 12 og 17 cm høyt, mens kraniets markerte øyenbrynsbue (supraorbitale) indikerer at det er en hann.

Mer: <http://www.uib.no/universitetsmuseet/68791/nisseskjelett-p%c3%a5-bergen-museum>

Debattinnlegg: <http://www.uib.no/universitetsmuseet/84847/nisse-til-debatt>

LENKER

Facebook

<http://www.facebook.com/universitetsmuseet>

Musehagens facebookside

<https://www.facebook.com/pages/Mus%C3%A9hagen-Bergen/263061690426755>

Twitter

http://www.twitter.com/UiB_museet

Instagram

<http://www.instagram.com/universitetsmuseet>

YouTube

<http://www.youtube.com/> (søkeord :universitetsmuseet)

Ansattesider på UiB

<http://www.uib.no/universitetsmuseet/64505/ansatte>

Evertebratavdelingens blogg:

<http://evertebrat.b.uib.no/>

Flytteprosjektets blogg:

<http://thegreatcollectionmigration.b.uib.no/>

UM-nytt finner du samlet her

<http://www.uib.no/universitetsmuseet/87809/um-nytt-internt-informasjonsblad>

PROGRAM

Programmet til Universitetsmuseet:

<http://www.uib.no/universitetsmuseet/80446/program-h%c3%b8st-2015#>

Programmet til Arboretet og de Botaniske hager:

<http://www.uib.no/arboretet/88771/program-2015>

MØTEPLANER

UNIVERSITETSSTYRET

Møtene er avsluttet for høsten . Nye tider kommer over nyttår..
Møtene starter vanligvis kl 1000 og finner normalt sted i Kollegierommet, Muséplass 1.

UNIVERSITETSMUSEET STYRE

Møteplan: avsluttet

LEDERMØTER VED UM

Annenhver mandag, starter vanligvis kl 9.

BRUKERSTYRET FOR MUSEUMSPROSJEKTET

Annenhver torsdag, arbeider nå særlig med anskaffelser

FELLESLUNSJ PÅ NATUR

Første mandag i måneden, kan bli flyttet

ARKEOLOGISK FORSKNINGSEMINAR PÅ KULTUR

Fredager kl 14.15-16 i Krypten på Historisk Museum
Programmet legges på museets nettsider

AVDELINGSRÅD

Rådene oppnevnes av lederne ved avdelingene og møteplaner kommer senere.

Det etableres nå nytt brukerstyre for midt- og nordfløy og styringsgruppe for utstillingsprosjektet. Mer informasjon kommer senere.